ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce **JUDr. V. M.**, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem Hradec Králové, Horova 17, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2004, č. j. FŘ/2434/110/2004-Bud, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2005, č. j. 31 Ca 289/2004-13,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojil proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým soud zamítl jeho žalobu podanou proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání do rozhodnutí Finančního úřadu v Hradci Králové, jímž bylo úpadci D. P., a. s. v likvidaci dále jen („úpadce“), předepsáno penále na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků za zdaňovací období od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2002 ve výši 8 786,- Kč a dále též za zdaňovací období od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 ve výši 3 138,- Kč.

Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatele proti tomuto rozhodnutí a konstatoval především, že napadeným rozhodnutím bylo sice předepsáno penále za období po prohlášení konkursu, jedná se však pouze o rozhodnutí, jež má deklaratorní charakter. Povinnost platit penále vzniká totiž i bez vydání rozhodnutí. Vydáním platebního výměru tak sleduje správce daně získání exekučního titulu. Podle § 31 odst. 2 zákona

č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, lze pohledávky za podstatou uspokojit kdykoliv v průběhu konkursu. To však neznamená, že se při jejich placení (zde daňových povinností) nemůže dostat do prodlení. Při rozhodování je nucen správce daně vycházet z § 40 odst. 11 daňového řádu, podle něhož se prohlášením konkursu daňové řízení nepřerušuje, a proto bylo rozhodnutí – platební výměr na penále vydáno v souladu s daňovým řádem.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tvrdil, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem a je proto nezákonný.

Stěžovatel namítl, že vzhledem ke znění § 31 odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání lze pohledávky za podstatou uspokojit kdykoliv v průběhu konkursu. Je-li nepochybné, že předepsaná vlastní daňová povinnost byla pohledávkou za podstatou, mohl ji proto stěžovatel uhradit kdykoliv v průběhu konkursu a nemohl se tak dostat s její úhradou do prodlení. Z uvedeného důvodu mu proto nemohlo být ani předepsáno penále, takový postup je nezákonný. Závěrem navrhl napadený rozsudek zrušit.

Žalovaný důvodnost kasační stížnosti popřel a odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předestřeným právním sporem zde tedy zůstává otázka zákonnosti napadeného rozhodnutí, jinými slovy, je nutno posoudit námitku zpochybňující oprávněnost správce daně vydat po prohlášení konkursu rozhodnutí, kterým sděluje úpadci výši penále, a to za situace, kdy daňový nedoplatek vznikl rovněž až po prohlášení konkursu.

Předně je nutno mít na zřeteli, že povinnost k platbě penále a jeho splatnost vzniká daňovému dlužníku přímo ze zákona; správce daně je povinen sdělit mu předpis penále platebním výměrem. Jelikož se daňové řízení prohlášením konkursu nepřerušuje (§ 40 odst. 11 daňového řádu), tato povinnost stíhá proto správce daně i v průběhu konkursního řízení. Daňový dlužník se vyrozumí o předpisu penále zpravidla do třiceti dnů poté, co byl daňový nedoplatek zcela vyrovnán (§ 63 odst. 4 daňového řádu).

V souzené věci vznikl nedoplatek na dani až po prohlášení konkursu. Je sice skutečností, že § 31 odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání stanoví, že pohledávky za podstatou lze uspokojit kdykoliv v průběhu konkursního řízení, to ovšem neznamená, že je možno ignorovat lhůty splatnosti daně, upravené zvláštním zákonem – zde daňovým řádem, který ve svých ustanovení (př. § 40, § 46) jednoznačně lhůty splatnosti vyměřené či doměřené daňové povinnosti upravuje. Naopak. Toto ustanovení pouze připomíná, že lze v průběhu konkursního řízení uspokojit pohledávky za podstatou. Takovou pohledávkou je zcela jistě například daň, která byla vyměřena po prohlášení konkursu [§ 31 odst. 2 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání]. Byla-li daň po prohlášení konkursu vyměřena, je rovněž stanovena lhůta její splatnosti a dlužník je takovou lhůtou vázán.

Úvahou, kterou nabídl žalobce by se však dospělo ke zcela absurdním závěrům. Pohledávkami za podstatou se rozumí též například pohledávky výživného ze zákona

[§ 31 odst. 2 písm. g) zákona o konkursu a vyrovnání]. Kdyby bylo cílem úpravy vtělené do § 31 odst. 1 cit. zákona umožnit úhradu pohledávek za podstatou kdykoliv v průběhu konkursního řízení, aniž by se přihlédlo ke lhůtám splatnosti zákonem upravenými, pak by mohla být taková pohledávka na výživném uspokojena až před samotným ukončením konkursního řízení, které může trvat i několik let. Smysl tohoto ustanovení, přednostní uspokojení ve zvláštních zákonem stanovených případech, by byl zcela popřen.

Námitce žalobce proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil a setrvává na svém názoru vysloveném v jiné věci, který byl publikován ve Sb. NSS pod. č. 674/2005.

Z výše uvedeného plyne, že je-li po prohlášení konkursu vyměřena daňová povinnost a stanovena lhůta její splatnosti, pak neuhrazením daně v této lhůtě nastupuje režim § 63 daňového řádu a správce daně je oprávněn sdělit dlužníku výši penále, které z nedoplatku vzniklo. Není správný názor žalobce, že daň lze uhradit kdykoliv v průběhu konkursního řízení, aniž by byly respektovány stanovené lhůty k její úhradě.

Pokud vznikla povinnost zaplatit penále až po prohlášení konkursu, nelze pohledávku správce daně z tohoto titulu uspokojit v konkursním řízení [§ 33 odst. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění zákona č. 12/1998 Sb., *a contrario*]; platební výměr, jímž byl stěžovateli sdělen předpis penále, se však tomuto zákonnému ustanovení nepříčí. Jak bylo výše uvedeno, takový výměr pouze deklaruje již vzniklou povinnost a nesměřuje přímo k uspokojení pohledávky správce daně. Během konkursu jej nelze užít k vymáhání dlužného penále, a v důsledku jeho vydání se tak nezmenšuje konkursní podstata; až po zrušení konkursu by případně mohl sloužit jako exekuční titul. Sdělením předpisu penále totiž správce daně jen informuje daňového dlužníka o výši penále a stanovením náhradní lhůty splatnosti činí zadost požadavkům ustanovení § 32 daňového řádu na formální náležitosti rozhodnutí; rozhodně jím však nepožaduje úhradu penále, což mu zapovídá již zmíněné ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

Z výše uvedených důvodů nepřisvědčil Nejvyšší správní soud námitce stěžovatele v důvodech jím podřazených pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel nedosáhl v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovanému soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu